

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
ahová a lap szelvény részletei
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adotnak

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hír-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
FEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN, BATTIK MIKLÓS.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyílttér scra 1 korona.

Záróünnepély.

A helybeli állami polgári fiú- és leányiskola június hó 23-án, délelőtt 10 órától kezdődőleg nagyon sikerült ünnepélynél, mondhatni meghatározó módon zárta be az 1909-1910. tanévet. Igazán szép volt. Aki átengedte magát az énekek, szavalatok, zeneszám és búcsúbeszéd érzelmek keltő impressiónak, annak arca hol örömmre gyúlt, hol elborult, hol könnybe lábadtak a szemek, hol hazafias tűz festette pirosra az arcokra. Ilyen váltakozó érzelmi hullámzások mellett, az ünnepélyen bizony unatkozni nem volt lehetséges. Varietas delectat mondja a latin, minek magyar értelme szerint az ünnepély a maga érzelmi változatosságával valóban gyönyörködtetett. És a gyermekek szerepléséből kiformalhatta magának mindenki azt az átalakító, tökélyesítő hatást, a nevelést, amely az egyszerű, együgyű gyermekből nagyokat is bámulat a ragadó produktív egyéneket fejleszt.

Szóljunk még valamit a műsor egyes számairól.

Az ünnepélyt „Ne csak szóval szeressük a hazát . . .” kezdetű hazafias dal nyitotta meg. Előadta a fiú- és leányiskola vegyeskara, Béky tanár dirigálása mellett. Ez az énekszám valamennyinél jobban sikerült s mégis tetszésnyilvánítás nélkül maradt. Oka volt a mélységes, lebilincselő hatás, amely a közönséget elfogódottá tette.

Kovács Jenő IV. o. t. most is megállta a helyét. Kellő hangfokozással, férfias magatartással szavaltta el Ábrányi Emil „A magyar nyelv” című költeményét. A hangszínezés minden változata érvényesíthető ebben a költeményben. A szavaló erre gondot is fordított. Helyesen adta elő Kulcsár Gizella IV. o. t. Tompa Mihály „Zsuzsanna Florentinához” című verses levelét.

Hanem most álljunk meg egy kicsit, mert nem iskolások játékaról van szó, hanem művészekről, az apróbb fajtájából. Nézzé meg az ember! — Két leányka (Kiss Juliska és Seewald Ida III. o. t.) oda ül a zongorához, egy kis fiú (Robiczek Imre II. o. t.) melléjük áll hegedűvel s úgy eljátszák Haydn Symphoniáját mint a piny. Ezért a kis művészek kaptak aztán bőséges tapsot.

Possel Imriske I. o. t. a maga pöttyöségével, könyvelébbadó szemével, megindítóan szavaltta el Váradi Antalnak az anyai szeretetet tárgyazó igen kedves „Melyiket?” című költeményét. Imitt-amott köhécselt is a kis öreg, de ezzel a hatást nem rontotta, sőt inkább fokozta. Természetesen ő is megkapta a magáét, már t. i. az éljeneket.

Igen fontos mozzanatot képezte az ünnepélynek az igazgatói jelentés. Ebből kiemeljük az intézet növendékeinek létszámára vonatkozó adatokat. E szerint a polg. isk. fiú-tanulóinak száma az eddigiekhez képest 33%-kal, a polg. isk. leány-

tanulóinak száma pedig csak 7%-kal emelkedett, amely körülménynek az okát, „ha kutatjuk (a jelentés szavai szerint) fellelhetjük városunk lakosságát túlnyomó részben képező gazdaközönségünk azon ferde felfogásában, mely azt tartja, hogy gyermekét, kit magasabb iskolába adott, annak végzése után vissza a családi körébe nem viheti, hanem a ráfordított csekély költséget gyümölcsötlenítő, okvetlenül tovább kell taníttatnia.

Telhat ahelyett, hogy az iskolát végző növendék szerzett gyakorlati ismereteit, csi-szolszogat, magasabb értelmi fejlettségét ott-hon a család körében érvényesítené, az állásért tülekedő elégedetlenek számát szaporítja, kik semmi esetre sem fognak az intézet fejlődése érdekében, mely álmaikat megvalósítani nem tudta, — apostolkodni.”

Különösen megemlítésre méltó még, hogy a vallás és közok. miniszter az intézettel kapcsolatban gyümölcstermelési- és kertgazdasági tanfolyamot szervezett. (Egybekről majd az „Értesítő” ismertetésénél.)

A jelentés főbb pontjainak előterjesztése után Homokgyörgy igazgató a szorgalmas és jómagaviseletű tanulóknak a jutalmakat osztotta ki.

Megjutalmazottak:

Kássa Pál II. o. t. kiváló szorgalma és jó magaviselete jutalmául az „Abonyi középiskolai tanuló” alapítványának kamatját: 38 kor. 35 fillért. — Turóczy Erzsébet I. o. t. kiváló szorgal-

TÁRCA.

Kisírtam minden könnyem érted . . .

Kisírtam minden könnyem érted
Többet már sírni nem tudok.
Nem is könnyörgök, hogy szeress, már
Szerelmet én nem koldulok.
A szerelem, ha alamizsna,
Gyönyört nem nyújt, a csók is éget.
Isten veled! Nem kérlek többé,
Pedig nagyon szeretlek Teget.
Nagyon szeretlek, hídd meg edes,
De azért néma lesz az ajkam,
S hogy a szívem zokog utánad,
Nem fogja látni senki rajtam.
Ha végkép elővesz a banat,
Zokogai, sírni nem fogok.
Csak chueselem a zöld ligetnek,
Hogy akik reménytelen szeretnek,
Azek végtelen . . . boldogok.

— * * * — Csizmadia István.

A nők választójoga.

Irta: Herczegh Mihály, egyetemi tanár.

Hazai alkotmányunkban ezer év óta gyakorlatilag azon jogtétel: favoreo amplandi, odiosa restringenda.

A magyar nemzet mindig vallotta és alkalmazta a jogkiterjesztés elvét. A jogokat mindin-

kább kiterjeszteni; a korlátokat pedig mindinkább kevesíteni — az igazság, méltányosság, haladás és felvilágosodás igényeihez képest.

Ezt a jogtételt alkalmazta a magyar törvényhozás nőkkel szemben az elmúlt időkben is. Sohasem volt szűkkeblű; mindig kiváló és közmondásszerű lovagiasággal viseltetett irántuk. S az európai kultúrával folyton lépést tartva, eddig-elé is tiszteletreméltó állást vívott ki részére törvényekben, melyek az idő, a helyzet és a viszonyok méltányos követelményeihez képest egy a közjogi, mint a magánjogi téren mindig megadták a nőknek, sőt gyarapították, terjeszték is azon jogokat és kedvezményeket, melyek az ő részükre az európai államok által csak újabb időben biztosítottak.

Legyen az ősi példa ezuttal is követésre méltó. Külföldi példát itt ne utánozzunk. Inkább a magunk feje után induljunk. Hazai jogforrásaink alapján dolgozzunk. Az új intézmények felállításánál ne azt kerdezzük mindig, hogy jónak, célszerűnek tartja-e azokat a külföld; avagy hogy mit szólnak ahhoz az osztrák vagy németországi kódifikátorok. Nem szabad felednünk, hogy éppen a közjogi törvényhozás az, ahol ősrégi alkotmányos életünknek fogva egész Európára nézve vezető szerepet gyakorolhatunk. Ahol nem mi, hanem a külföldi tudósok jöhetnek hozzáunk tanórákat venni. Ahol elmondhatjuk önérvényesen, minden önhittség nélkül, hogy nem szükséges nekünk minduntalan mintáért a külföldre szorulnunk. Vannak nekünk a multban intézményeink, melyek a kor követelményeihez idomítva, teljesen kielégítenek bennünket.

Igy vagyunk a politikai jogok intézményével

is, melyet fokozatosan a nőkre is ki lehet, de ki is kell terjeszteni. Az élet nem tűri a hirtelen való ugrásokat. A közjogi, a politikai érvényesülés téren meg kell tartani az átmenetet, a fokozatos fejlődés elvét. Ez az, mely az állami életet meg egyfelől minden erőszakos zökkenéstől megmenti, addig másfelől a jogok természetesen kiterjesztésének útjára tereli azt. A merev konzervatívizmusból nem lehet azonnal átesni a szélső radikalizmusba.

Ez az átmeneti állapot, ez a fokozatos fejlődés már 1848 előtt megkezdődött. Mert a magyar nők már 1848 előtt is bírtak politikai jogokkal. A nő, ha fiasított (præfectus), vagy ha mint özvegy a férj halála után ennek jogszagában beemmaradt; a jobbágyok fölött ítélező uriszeknek elnökeve lett; sőt ezen bíróság tagjait is ő nevezte ki. Követválasztási, tisztújítási joggal bírtak. A nemesi fölkelesben (insurrectio) is részt vettek. Az országgyűlésen és a köztörvényhatósági gyűléseken az általuk kirendelt és utasítással ellátott képviselő által ülést es szavazati joggal bírtak. (1662: 53, 1741: 63. t. c. 7. §.)

Azert mondja báró Eötvös József: „Történeti múltját illetőleg tény az, hogy a magyar nőnem a haza dolgait mindig különö-csben érdekelte. Miért? Mert nekik az alkotmány számos férfi jogot adott s ezekhez ugyanolyan értékű kötelességeket is esatolt. Ő, nemely esetekben a fiak jogaihoz léptek, fiági birtokokat örökölhettek; mint ilyenek a törvényhoza-ba es honvédelemba is befolyhattak es családfeleket dolgukat érvényesen intézhettek. Innen van a magyar nőben az a meg-ma is elismerhető bizonyos fimo arnyalata, zománya a teris bátorsága es ön-llé-jellemek. Innen van

ma és jó magaviselete jutalmul Komáromy József alapítványának kamatját: 20 kor. 25 fillert. Makacs József III. o. t. magyar történelemben tanúsított legjobb előmenetele jutalmul „Id. Teszary László alapítvány” kamatját: 27 kor. 68 fillert. — Klein Albert és Szombaty Klara IV. o. t. tanulók kiváló előmenetelük és jó magaviseletük jutalmul az „Abonyi Takarékpénztár rt.” adományából egy-egy drb. 10 koronás aranyat. — Gergely Ferenc és Seewald Ida III. o. t. a „C. glódi Népbank rt. abonyi fiókjának” adományából egy-egy 10 koronás aranyat. — Németh József és Aezel Ilona I. o. t. az „Abonyi Ipartestület” adományából 5-5 koronát nyertek jó előmenetelük és magaviseletükért. — Kulesar Gizella IV. o. t. és Papp József II. o. t. a „Diákszövetség” adományából kiváló előmenetelük és jó magaviseletük jutalmul 6-6 koronát. — Komáromi Sándor I. o. t. jó magaviselete és szorgalma jutalmul az „Abonyi Önszegélyző Egylet” adományából 10 koronát. — Szép kézműmunkájukért 5-5 kor. jutalomban részesültek: Szűcs Valéria L., Konecsk Ilona II., Skulteti Maria III., és Lévegy Terez IV. o. tanulók — Könyvjutalmat nyertek: Kovács Jenő, Kovács József IV., Bedekovich Gyula és Puhá Karoly III., Farkas István, Temesközy István, Varga Peter II., Filippi László, Király Tibor, Tóth József és Varga Karoly I. o. tanulók. — Kulesar Gizella, Róth Paula önképzőköri buzgó jegyzős-ködésért, Szakall Anna IV., Kozma Emma, Schwemmer Katalin, Kiss Julianna III., Fikó Valéria, Várady Ilona II., Hirn Vilma, Vámos Margit és Kiss Katalin I. o. tanulóik.

Amint látjuk jutalom osztatott ki bőven. Mondhatnók, kevés ilyenmü intézet van széles Magyarországon, ahol, oly bőven hullott volna az áldás a tanulókra, mint éppen polg. iskoláinkban. Helyesen van jól van. Azonban, legyen szabad megjegyeznünk, illetve az intéző faktorok becses figyelmét felhívunk és kérnünk arra, hogy miaskor a rajzok is kellő elismerésben részesüljenek. Ugy a fiúk, mint a leányok rajzkiállításában találtunk oly kitünő készítményeket, hogy a magasabb díjakból bátran odaléphetett volna itélni néhányat a legjobb rajzok, a legszebb festmények előállításainak.

az ő kiváló honszeretete.

Ez a történelmi múlt szolgálhat irányadónál a jövőre nézve a nőknek politikai jogokkal való felruházásánál is. Ha ellenkezőleg eselekednénk, a reakció terere lépünk.

Hogy azonban félre ne értessem, mindjárt kijelentem, hogy én a nőket a közel jövőben nem általában akarnám felruházni politikai jogokkal, hanem egyelőre még csak kivételesen. Egyelőre meg szavazati jogot csak azoknak a nőknek adnék, kik földbirtokosok, vagy önálló ipar, vagy kereskedelmi üzlettel bírnak, vagy akik valamely hivatali állást töltenek be, tehát akik megfelelő szellemi kvalifikációval bírnak és mint önálló kenyereskeresők, mint a statusba beosztott tisztviselők működnek. Ezeknek jogi állásuk teljesen hasonló az ugyanazon szolgálati ágban alkalmazott férfiakéval. Meltányos és igazságos tehát, hogy ezeknek az állam ep úgy megadja a közjogokat, mint a férfiaknak. Ezeknél fogva én szerintem már most felruházandók lennének választási joggal a tanárnok, tanítónők, óvodások, a posta, távirtda és vasúti osztályban alkalmazott nőtisztviselők, gyógyszeresznők, orvosnők, könyvelők, pénztárosok, ambar magánhivatalokban vagy társulatoknál alkalmazottnak és általában mindazok, kik bizonyos elméleti szakképességükről írásbeli bizonyítványt tudnak felmutatni.

Ezek a nők önállóan keresik meg kenyerüket. Az élet harcát ep úgy megvívják, mint a férfiak. Erkölesileg is magasabban állanak a férfiaknál. Meltányos tehát, hogy jogaik se legyenek kisebbek a férfiakénál. Avagy hogyan lehet azt összeegyeztetni az igazsággal, hogy az iskolaszolgálatot, de az igazgatót nem az. Ha a nők elég esze van ahhoz, hogy a tudományos téren

Egüdelmet a kis kiterésért!

Megható jelenete volt az ünnepélynek az „Abonyi Lajos önképző-kör” tevékeny titkárnak Szakall Annuska IV. o. tanulóinak tartalmas, érdekelmentes bucsubeszéde, amit szép, intelligens kiejtéssel s ami fő, a szív közvetlenségével adott elő. Sirt a kis szóanok, sirtak a jó osztálytársak és könyeztek mások is: a jó tanárnok, a szülők.

Hatásosan mondta el Hoffmann Albert IV. o. tanuló is bucsúbeszédét. Gondosan elkészített beszéd volt, több szép részellettel.

A műsort a polg. fiúiskola és leányiskola növendékei által előadott népdalgyűjteleg elenkitette. Sok szép régi népdalt hallottunk felelendülő remek összhangban.

Az ünnepélyt a magyaros hévvel előadott „Szózat” zárta be.

A növendékek a tornateremből osztályaikba vonultak, ahol osztály főnököktől átvevtek egész évi szorgalmuknak gyümölcsét: a bizonyítványt és elérzékenyülve halás köszönetet mondtak jószágos tanárnőiknek, szeretett tanáraiknak.

Évezzék mindnyajam boldogan a jól kiérdemelt nagyszüniöt!

Vataki.

Tanítók gyűlése.

Az „Ujszász szolnoki róm. kath. tanítóegyesület” június hó 20-án S. Solonokon tartotta évi rendes közgyűlést, amely jöttelhet vakációs időre esett, megis majdnem az összes tagok részvételével s legelénkebb érdeklődése mellett ment végbe a következőképpen:

Delelőtt 9 órakor Ft. Lévy Mihály abonyi apát plebános, kerületi tanfelügyelő vezetéssel megjelentek a gyűlési tagok (papok és tanítók) a gyönyörűen renovált főtemplomban, mondott szent misén, mely alatt a vidéki kántorok szebbnél-szebb egyházi és hazafias énekeket adtak elő.

Istenítisztelet végeztével az „Constantin” iskola nagy terembe vonultak, amely ez alkalomra pompásan felvolt díszítve. Az elnöki emelvény fölött nemzetiszínű drapériák, lombok, virágok, kis zászlók között virágfüzérrel ékesítve volt látható a főpap elnök életnagyságu mellképe. Pontban 10 órakor lepett Ft. Lévy apát az emelvényre és Gróf Csaky vaci megyéspüspök 10 éves püspöki székfoglalóának alkalmából az Isten- és ember-szereteten alapuló nevelésről, az erkölcsös és erkölcs nélküli tudományról tartott hatalmas szóanok lendülettel magas szárnyalású megnyitóbeszédet.

is megszerezze a férfiakéhoz hasonló kvalifikációt, úgy föl kell tenni róla, hogy elég értelemmel és rateremttséggel bír a politikai jogok gyakorlásához is. Fényesen bizonyítja ezt Maria Terezia magyar királyné, Erzsébet angol királyné és Katalin orosz cárné, akik nemcsak, hogy kifogás nélkül teljesítettek uralkodói hivatásukat, de sőt ennek sikerei bannulathá is ejtettek bennünket.

A történelemből tudjuk, hogy VIII. Karoly francia király helyett az anyja, Szent Lejos francia király helyett a nővére uralkodott, V. Karoly német császár pedig heregnőket nevezett ki Nemzetföld helytartójanak.

Hát a nemzetközi jogban nem olvasunk-e a nőkövelekről, kik a rájuk bizott diplomáciai küldetésben mindig a legjobb sikerrel jártak el. Mint XIV. Lajos alatt Kerronal kisasszony az angol udvarnál, Louise Maria Gonzaga IV. Waldemár lengyel királynál, Koenigsmark Maria Anna XII. Karoly svéd királynál és Louise Auguste Andre Thimotée, kit XV. Lajos küldött az orosz udvarhoz követi minőségben.

Moltan mondja Hippel német író a 18. század végén (1792), hogy a nő a világ világosága, aki Istenfelelmével és igazságszeretetével az allamba új életet tudna önteni.

Nálunk 1848. előtt a nencsek özvegyei is szavaztak az országgyűlési kövele választásánál. Sőt nem egyszer ök döntöttek el a küzdelmet. Így Pulszky Ferencet 1840-ben a sárosmegyei özvegyek juttatták diadalra gróf Dessewffy Auréllal szemben. Kossuth Lajos is, mint egy főrendi özvegynek képviselője jutott be először az országgyűlésbe.

A most fennálló választási törvény tárgyalásakor 1874-ben, Kállay Ödön, Majoros István és

Megemlekezett a jubilans püspöknek áldozatkeszségéről. — A taps és éljenzessel fogadott megnyitó beszédet, a löpasztornak küldendő hódolati sürgöny indítványozásával zárta be.

A lelkesültég csilapultával Gyenesné Támár Judit szolnoki „Constantin” iskola tanítónő a tanítóegyesület nevében átgondolt, tartalmas, szép beszédben üdvözölte Ft. Lévy apát, e-peres plebánost áldozarságának 25 éves évfordulóján. — Ft. Lévy szerényen elhárította magá ő az érdemeket s a sikert, amit negyedszázados tevék nyege alatt elert, munkatársaiaval osztja meg. — Szünni nem akaró éljenzéssel fejezte ki örömet minden egyes gyűlési tag a nagyérdemü jubilans után. — A szép évforduló emlékére az üdvözölő beszéd jegyző könyvben való megörökítést indítványozta Ft. Arva Ferenc szolnoki plebanos.

Az indítványhoz a gyűlés lelkesen hozzájárult.

A kettős jubileiós ünnepély után tárgysorozat szerint folyt tovább a gyűlés.

Perényi József ujszászi tanító felolvasta az általa szerkesztett terjedő mes és korrekt jegyzőkönyvet, mit a gyűlés hevesleg elfogadott. Szűcs István és Veveran István abonyi tanítók h. teljesítették. — Felolvastatott az egyházmegyei főhatóságtól a jegyzőkönyvre küldött leirat, amelyben a megyéspüspök dicsérettel emlékezik meg Ft. Lévy tanfelügyelő-elnökének erdemnydus vezetéséről; ugyancsak elismerést nyilvanítja a püspök Veveran István abonyi tanítónak, a tanítóegyesületben kifejtett sikeres tevékenységéért.

Várady János abonyi tanító, egyesületi pénztáros előterjeszti az 1909. évről való számadások t. Schlosser László abonyi igazgató-tanító, számvizsgáló bizottsági elnök jelentésere — amelyiben a számadás teljesen kilogastalannak találtatott — a szokásos óvasok fenntartása mellett, a gyűlés a felmentvenyt magadja.

Pénztáros és jegyző 3 évre szóló megbízatása lejárván, Ft. elnök ezen állásokra a választást elrendelte. — Pénztárosnak Várady János, jegyzőnek Perényi József újból és egyhangulag megválasztottak.

A vaczi központi gyűlésre tankerületi kiküldöttelkül ismét Gyenes József szolnoki „Constantin” iskolai igazgató tanító és Veveran István delegáltak.

Ft. elnök üdvözölte Polónyi Mátyást a „Jász-nagykun szolnokmegyei tanítóegyesület” elnökét és Urbanyi Józsefet, fővárosi tanferfiú és író — vendégeket.

Veveranné Wárlam Róza abonyi tanítónő arról tartott felolvasást, hogy miként lehet a népis-kolában ellensúlyozni a pletykalkodást, a rágalmazás felektíprő bűnet s miként kell a gyermekben fejleszteni a kötelességerzetet. A sok értékes rész-

Stanesku Inre képviselők szorgalmazták a nők választójogának dekretalását. 1905-ben pedig Hentaller Lajos jelentette ki, hogy ő választói jog kiterjesztésénél indítványt fog tenni a nők választási joga é. dekében. Mire Kossuth Ferenc azt a megjegyzés tette, hogy a nők ezen politikai jogai nem ismeretlenek alkotmányunkban, mint ezt a rendi országgyűlések korában a tavollevők követelínél és a bauerialis özvegyek követküldésénél látjuk.

A jelenlegi országos képviselők közül a nők választási jogai mellett vannak Barabás Béla, ki már 1906-ban az erzsébetvárosi választók előtt a nők választójoga hívének vallotta magát, aztán Justh Gyula, Benedek János, Szen. ere Miklós, Pap Tibor.

Láttuk az eddigiekből, hogy a nők választási joga nem valami szokatlan tünemény a mi hazánkban. Szerepeltek ök ilyen minőségben már 1848 előtt a rendiség korszakában is. Ez biztos átmenet gyanánt szolgálhat a jövőre nézve. Erre már több mint két évtized óta meg van törve a jog, egyenetve az ut. Községi törvényünk megengedi, hogy a községi választásoknál a nők is résztvegyenek. Községi virihista is lehet a legtöbb adót fizető nagykoru hajadon, özvegy, vagy törvényesen elvált nő. S elbel jogot meghatalmazottja által gyakorolhatja. (1886 XII. t. c.) Naunk a nők az egyházjogban is szerepet játszanak, amennyiben az evang. egyház zsmati törvényei (42 §) megengedik, hogy az önálló nők az egyházközsegekben szavazati joggal bírjanak.

Az állampolgáragró szolo 1879. : 50 t. c., a nemzetiségi egyenjoguságról intézkedő 1868 : 44. t. c. és a Magyarország és Erdely egyesítésével foglalkozó 1868. : 43. t. c. cikkék pedig férfiro és nőre nemi különbség nélkül egyaránt kiterjesztik az ott szabályozott politikai jogokat.

letet tartalmazó értekezés tapsokat aratott.

Réti Dones történelmi tanító a hazaszeretet neveléséről a népiskolában — értekezett. Dolgozatában a fejlesztés hathatós tényezőjeként, a hazafias költeményeket, énekeket és a hazafias ünnepélyeket jelöli meg. A felolvasás helyesléssel találkozott. Mindkét felolvasónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a gyűlés.

Urbányi József fővárosi író és a „Kath. Iskolaegyesület” jegyzője meggyőző példákkal ismertette az iskolaegyesület kulturális és hazafias célját. Pártolásra hívta fel az egyesület tagjait. — Ft. elnök is hathatós szavakkal buzdította a tanítókat az iskolaegyesületbe való belépésre. Veverán István a 400 koronás alapítótagként való belépést ajánlotta. Szücs István, Sallay tápiógyörgyeri kántortanító, Gyenes József s még többen Veverán indítványát pártolták. E szerint az egyesület 400 koronával alapító tagként belépett az iskolaegyesületbe. Az alapítvány a 25 éves üldözési jubileum emlékére Lévy nevet fogja viselni.

Veverán István tankerületi kiküldött tette meg jelentését a váci jubiláris központi gyűlésről. Jelentésében kiemeli az alapszabály módosítását, Dr. Baksay egyházmegyei főtanfelügyelő jubiláris szónoklatát, Ember Károly pápai lovag, szerkesztőnek a liberalizmus ellen mondott beszédét, Urbányi agilitását.

A jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett.

Veverán István indítványozza Ft. Dr. Baksay Károly prelátnak, apát-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelőnek káptalani előléptetése alkalmából való üdvözlését és a „Constantin” iskola elöljáróságának és tantestületének jegyzőkönyvközlőnek megszavazását azon érdemül fogva, melyszerint nevezett iskola elöljárósága és tantestülete közel 20 év óta az iskola nagytermét a gyűlés céljaira átengedte, feldiszipolta s a gyűlési tagokat barátságos előzékenységgel fogadta.

Polónyi M. a tanítók részére engedélyezett kedvezményes vasúti jegyeknek a családtagok és nyugalmazott tanítókra leendő kiterjesztés iránti kérelmezést indítványozza.

Gyűlés az indítványokhoz készséggel hozzájárult.

Ft. Pálkás Antal zagyvarékesi esperes-plebános a többszörösen jubiláris gyűlés emlékére, egy szép gyűlési asztallal fogja megajándékozni az egyesületet. Lelkesen megéljenzették a nagyjelkű adományozót.

Mint hogy a tárgysorozat kimerítettelt s indítványozására sem jelentkeztek már, illusztris elnök a gyűlést, a tagok éljenzése közepette, délután 1 órakor bezárta.

Ft. elnök távoztával a gyűlési tagok visszamaradtak s megbeszéltek az Abonyban, június hó 18-án tartandó jubileumi ünnepélyen való részvételt módoszatait. Abban állapodtak meg, hogy az ünnepségen az ujszászi- és szolnoki esperesi kerületek tanítói külön-külön küldöttségileg fogják magukat képviselni és szép emléktárgyakat nyújtanak át az ünnepelt főpapnak.

Eme nagyon kedves kötelesség elintésése után a „Constantiniskola” munkakiállítását tekintették meg, mely a gyermekek kezimunkáit (slójd) mutatta be. Több sikerült tárgy és írásbeli dolgozat volt látható. Hüen tükrözte vissza a gyermekek és tantestület szorgalmát.

A „Constantin” iskolából mindnyájan a „Kossuth” vendéglő nagytermébe igyekeztek, hogy a jólkiérdemelt ebédet magukhoz vegyék. Ebéd közben a jó kosztion kívül volt bőven felköszöntő is, melynek sorát Ft. Lévy elnök szellemes szónoklata nyitotta meg, éltetve a tanítókat, vendégeket. Ft. Pálkás esperes Ft. Lévyra mondott hangulatos toasztot. Halász Ft. Lévyt, mint újból megválasztott képviselőt éltette. Partfogásába ajánlotta a tanítók ügyeit. Sallay, Balogh, Polónyi Ft. Lévyra mondtak hazafias tartalmú felköszöntőket. Ft. Árva Ferenc szolnoki plébános az ügybuzgó, hazafias kath. tanítókat élteti. Sopronyi Adorján Ft. Árva plébánosra, a tanítóbeszélő előjáró egészségére üritette poharát.

Négy óra felé „Isten hozzád”-ot mondtak tanítóink egymásnak s mindenki igyekezett az állomásra, hogy minél előbb elérhessék a „legjobb otthon”-t. És ezt az abonyiak érték el leghamarabb.

Referens.

MI UJSÁG?

— **Esküvő.** Berger Gyula ma délután fél 5 órakor az abonyi izr. templomban esküszik örök

hűséget Schwarz Lipót tekintélyes kereskedőnek leányának, Szilágyi Margitnak. Gratulálunk.

— **Vizsgák az izr. iskolákban.** Az izr. elemi iskolában az évről vizsgák a következő sorrendben lesznek megtartva: 26-án reggel 8 órától a III-IV oszt. 27-én reggel 8 órától a II. oszt., délután 3 órától a III-IV. oszt. hittan, és 5 órától a tornavizsga melyre az érdeklődők tisztelttel meghívattak.

— **Egy szép ünnepély.** Wiener Ida tanítónő a folyó hóban tölti be az izr. iskolánál való működésének 25 ik évét, mely alkalmából a hitközség f. hó 26-án d. e. 11 órakor az izr. leányiskola helyiségében ünnepélyes iskolaszéki gyűlést tart, a melynek keretén belül a jubiláns érdemei a nyilvánosság előtt lesznek méltatva.

— **Vendéglátás.** Kár a jó szokásoknak kimenni a divathól, különösen azoknak, amelyek magyar szívből, lélekkel eredtek. Ilyen jó szokás volt hajdanán a magyaros vendéglátás. Ezt a szép szokást újítja fel Ft. Lévy Mihály apát, esperes plébános, aki évente rendszeren a vizsgák végeztével vendégszerető asztalához hívja meg munkatársait: a tanítókat. Ez évben is múlt vasárnap szívesen látta őket, akiknek társaságában ott láttuk Lavatka Bélát is, a tanítóbeszélő nagybirtokost. A parochia kitűnő konyhája most is, mint máskor, kiválóan izletes étkekkel szolgált a vendégeknek, akik ebéd közben a tréfas kedvű főpap házigazda kedves élményeinek hallatára igen kellemes hangulatban szórakoztak. Szellemes felköszöntőben sem volt hiány. Ft. Lévy apát szívesen köszöntötte tanító vendégeit s igen tartalmas szónoklatban buzdította őket, hogy ne esüggödjének további tevékenységükben sem, mert a sikeres munkára még igen nagy szükség van, hogy minél előbb meggyőzhessük a külföldet, különösen a német sógort afelől, hogy Ázsia Pozsonytól nem kelet felé, hanem igen is nyugat felé keresendő és található fel. — Átgondolt, tartalmas beszédben Schlosser László választott, aki a helybeli kath. tanítótag működésének sikerét a mindenre kiterjedő figyelme főpap bölcs vezetésében találja, azért a dícséret és dícsőség egyedül a hitközség fejét: Ft. Lévy apát-plebánost illeti meg. Lelkes szavakkal élteti az illusztris vezetőt. — Délután fél három óráig maradt együtt a társaság, azután elbúcsúztak a jószívű főpaptól, hogy másnap Szolnokon, a kerületi gyűlésen ismét találkozzanak.

— **Emlékeztető.** Szép érdeklődés mutatkozik az iparosok ma esti juniálisa iránt, mely az Erzsébet ligetben lesz megtartva, tűzijáték, világgposta stb. látványosságokkal. Az érdekes nyári mulatság kedvezőtlen idő esetén az ipartestület helyiségeiben tartatik meg.

— **Öt éves találkozó.** Az abonyi polg. iskola volt fiú- és leány-növendékei, kik az 1904/1905. i. tanévben a IV. osztályt végezték, öt éves találkozójuk alkalmával, Ft. Lévy Mihály orsz. képvis. védnöksége alatt július hó 2-án (szombaton) a „Kossuth-szálloda” összes termeiben és kert-helyiségében zártkörű táncvigalmat rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidj személyenként 1 korona 50 fillér. A tiszta jövedelmet az abonyi polg. fiúisk. „Petőfi Önképzőkör” és a leányisk. „Abonyi Lajos Önképzőkör”, illetve utazási alapja javára fordítják. Tekintettel a nemes célra, felülfizetéseket köszönettel fogadják és az „Abony”-ban nyugtáznak. Ételek és italok kifogástalan felszolgálásáról és árjegyzékről gondoskodtak. A ritka és itt nálunk első ilyen ünnepség rendezősége: Védnök: Ft. Lévy Mihály orsz. képviselő. Diszelnökök: Zsigmond Antal, Dudás József, Homok István, Szentirmay V. Gyula. Vigalmi bizottság: Titkárok: Hegedüs Erzsike, Polgár Sándor. Elnökök: Viola Boriska, Vacek Béla. Pénztárosok: Szücs Joli, Weisz Sándor. Ellenőrök: Drubina Irma, ifj. Fekete Mihály, Pössel Szeréna. Jegyzők: Holicsa Margitka, Szikszay Ilonka, Várady Béla. Rendezőség: Aranyi László, Bugoss István, Eszes Juliska, Havas Mihály, Havas Pál, Horváth Sándor, Hunyady László, Klein Ármán, Krausz Gizella, Kulesár Iren, Kulesár Illés, Kubinyi Andor, Molnar Sándor, Neruzsil Maria, Röth Lajos, Skolmayer Árpád, Tajthy Mária, Temesközy László, Tömösközi Anna, Ungár Jolán. Jegyek előre válthatók Müller Mór papírkereskedésében és a gyógyszer-tárban.

— **Meghívó.** Az „Abonyi Közgazdasági Bank Részvénytársaság” július hó 3-ik napján d. e. 10 órakor a „Társalgási egyesület” helyiségében tartja alakuló közgyűlést, melynek tárgysorozata: 1. Az alapítóknak kellő aláírás és befektetés általi történet biztosításáról meggyőződés. 2. Az alapszabályok megállapítása. 3. A társaság megalakulása iránt határozat hozatal. 4. Az alapítók beje-

lentése az igazgatóság és választmány kinevezése iránt. 5. Az 5 tagú felügyelő-bizottság egy évre leendő megválasztása. 6. Az alapítóknak a K. t. 152 §-ában megállapított felelőssége iránt intézkedés.

— **Elsőrangú fiúinternátus** a Gáborfele, amely minden tekintetben modern és kényelmes. Egészséges és kellemes helyen fekszik. Gábor fiúinternátus, Budapest, VI. Munkácsy-utca 21.

— **Sorozás.** A honvédelmi miniszter utasítást küldött a törvényhatóságokhoz az ujoncozás előkészítésére, mi július 15-étől augusztus 31-ig szándékozik megejteni.

— **Szolnoki csend let.** Szolnokon, Fodor György legény belekötött az utcán egy utazóba, a kinek egy csendőr sietett védelmére. Fodor dühbe gurult és késsel támadt a csendőre, ki jogos önvédelemből szíven szarta a hepehós-dó legényt Nyomban meghalt. Szolnokon azonban az ilyesmi gyakori dolog és még sem okulkodik az ily fajta utcai betyarok.

NYILT-TER.*)

GÁBOR fiú-internátusa.

Budapest, VI. Munkácsy-utca 21.
(Andrássy uti villarayon) Telefon 90—00.

Az ág. ev. főgim., a VI. ker. áll. főgim. a VI. ker. főreáliskola, polgári és kereskedelmi iskolák közvetlen közelében, a főváros legszebb és legegészségesebb részén fekvő villában, szép nagy árnyas kerttel. Modern berendezés. Külön vívó-torna és játékszöterem. Bentlakó francia, német és angol tanítók. Internatusi-díj az összes mellékkiadásokkal együtt a tanévre 1500 korona.

Külön számla nincs.

Szüneti internátus ismét Franciaországban.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Lisztpiaci árjegyzék.

— Flégner Géza gőzmalma heti jelentése. —

60 as liszt 36 fillér. — 0 as liszt 36 fill. — I-es liszt 35 fill. — II-es liszt 34 fill. — III-as liszt 33 fillér. — IV-es liszt 34 fill. — V-ös liszt 28 fill. — VI-os liszt 26 fill. — VII-es liszt 21 fillér kilója. — Fehér rozsliszt 26 fill., átlag rozsliszt 24 fill. — Vegyes liszt 16 fillér kilója. — Búza és rozskorpa 980 korona mázsája. — Búzabaj 4 korona. — Söpredek liszt 7 korona 100 kilónként, zsak nélkül.

— **Ákác méz.** Kiválóan tiszta, fehér akác mézet arusít, — még a készlet tart — Temesközy Gerzson méhészete.

Ugyanott kapható kisebb mennyiségben hárs (gyógy) méz, melynek a hurutos bántalmak ellen jó hatása van, s mely értékeesebb az akác-méznel.

Pályázati hirdotmány.

A „Kath. Oivasóegylet” **üzletvezetői állására** ezennel pályázatot hirdetek. A pályázati kérvények **július hó 10-ig** nyújthatók be az egylet aulirott elnökéhez, akitől bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Abony, 1910. június 23.

Palásthy Pál

elnök.

Kiadó

1910. október 1-től 4 szoba, előszoba, konyha, éléskamrából különálló lakás, esinos kerttel, Hunyady Oszkár-nak Radák-utcai házában

Szöllő eladás.

A Tabor hegyi dűllőben két hold szőlő épülettel, szabadkézből eladó. Értekezni lehet özv. Vöröss Károlynéval.

